Parlaimint na hEorpa
2024-2029

An Coiste um Ghnóthaí Eachtracha
An Cathaoirleach

22.10.2025

An tUasal Javier Zarzalejos
Cathaoirleach
An Coiste um Shaoirsí Sibhialta, um Cheartas agus um Ghnóthaí Baile

Ábhar: Tuairim maidir leis an togra le haghaidh rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le slándáil faisnéise in institiúidí, comhlachtaí, oifigí agus gníomhaireachtaí an Aontais (COM(2022)0119 – C10-0121/2022 – 2022/0094(COD))

A Chathaoirligh, a chara,

A Uasail Zarzalejos chara,

Faoin nós imeachta dá dtagraítear thuas, iarradh ar an gCoiste um Fhorbairt Réigiúnach tuairim a chur faoi bhráid do Choiste. Le linn chruinniú an 13 Eanáir 2025, chinn Comhordaitheoirí an Choiste um Ghnóthaí Eachtracha an tuairim a sheoladh i bhfoirm litreach. Ghlac an Coiste um Ghnóthaí Eachtracha an tuairim le linn chruinniú Coiste an 16 Deireadh Fómhair 2025[1] agus d'iarr sé ar an gCoiste freagrach na moltaí seo a leanas a ionchorprú ina thuarascáil.

Agus mearathruithe geopholaitiúla ann faoi láthair, mar aon le timpeallacht bhagartha atá ag teacht chun cinn, tá slándáil faisnéise an Aontais á cur i mbaol níos mó ná riamh. Is léiriú iad

[1] Bhí na daoine seo a leanas i láthair ag an vótáil chríochnaitheach: David McAllister (Cathaoirleach), Mika Aaltola, Pascal Arimont (Comhalta faoi Riail 216(7)), Pernando Barrena Arza, Robert Biedroń, ndáiluboš Blaha, Marc Botenga, Grzegorz Braun, Sebastião Bugalho, Jaroslav Bžoch, Tobias Cremer, Henrik Dahl (Comhalta faoi Riail 216(7)), Danilo Della Valle, Elio Di Rupo, Tomasz Froelich, Michael Gahler, Niels Geuking (Comhalta faoi Riail 216(7)), Christophe Gomart, Hanna Gronkiewicz Waltz (Comhalta faoi Riail 216(7)), Bernard Guetta, Sandra Gómez López, Michalis Hadjipantela (Comhalta faoi Riail 216(7)), Andrzej Halicki, Rima Hassan, Mircea Gheorghe Hava, Marc Jongen (Comhalta faoi Riail 216(7)), Łukasz Kohut, Rihards Kols, Sergey Lagodinsky, Ilia Lazarov (Comhalta faoi Riail 216(7)), Antonio López Istúriz White, Liudas Mažylis, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Hannah Neumann, Jan Christoph Oetjen (Comhalta faoi Riail 216(7)), Kostas Papadakis, Tonino Picula, Chloé Ridel, Nela Riehl, Ilaria Salis, Mounir Satouri, Andreas Schieder, Stanislav Stoyanov, Marie Agnes Strack Zimmermann, Sebastiaan Stöteler, Nacho Sánchez Amor, Villy Søvndal, Marta Temido, Ivaylo Valchev, Petar Volgin, Nicola Zingaretti, Milano Zver, Dainius Žalimas (Comhalta faoi Riail 216(7)).

na géarchéimeanna idirnáisiúnta gur gá do AE faisnéis inchreidte agus faisnéis ó bhunfhoinse a fháil maidir leis na bagairtí seachtracha atá ann faoi láthair agus a d'fhéadfadh a bheith ann don Aontas, chun go mbeidh sé in ann freagairt go tapa agus go héifeachtach, agus chun cosaint níos fearr a thabhairt dá shaoránaigh agus dá leasanna thar lear. Tá an cur isteach eachtrach agus an bhréagaisnéis ina mórchontúirt freisin do phróisis dhaonlathacha an Aontais agus ba cheart d'institiúidí, comhlachtaí, oifigí agus gníomhaireachtaí an Aontais na hacmhainní leormhaithe a fháil chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin nua sin.

Ó thaobh gnóthaí eachtracha agus slándála de, agus mar a cuireadh i bhfios go láidir i rúin éagsúla ón bParlaimint maidir le cur chun feidhme an Chomhbheartais Eachtraigh agus Slándála (CBES), ba cheart an fhaisnéis agus na doiciméid is gá a sholáthar don Pharlaimint ar bhealach trédhearcach agus tráthúil chun go bhféadfaidh sí a ról tábhachtach maidir le formhaoirseacht dhaonlathach a chomhlíonadh go cuí. Sin an fáth a bhfuil sé ríthábhachtach aicmiú, láimhseáil agus stóráil faisnéise rúnaicmithe AE agus faisnéise neamh-rúnaicmithe a neartú agus a chomhchuibhiú.

Is díol sásaimh do AFET an togra tráthúil sin ón gCoimisiún, atá mar chuid de Straitéis an Aontais um an Aontas Slándála a ghlac an Coimisiún i mí Iúil 2020 mar is gá ardleibhéal slándála coiteann iomchuí a bheith ag institiúidí, comhlachtaí, oifigí agus gníomhaireachtaí an Aontais a mhéid a bhaineann le faisnéis rúnaicmithe AE agus faisnéis neamh-rúnaicmithe. Ina theannta sin, is díol sásaimh do AFET go bhfuil sé i gceist leis an rialachán atá beartaithe tacar íosta rialacha agus spriocanna a chruthú agus grúpa idirinstitiúideach um chomhordú slándála faisnéise a bhunú, rud atá ina chéim riachtanach i dtreo an chomhchuibhithe chun cur chun feidhme rianúil chultúr slándála faisnéise AE a áirithiú.

D'ainneoin na hiarrachta sin cosaint faisnéise in institiúidí, i gcomhlachtaí agus i ngníomhaireachtaí AE a éascú agus a chomhchuibhiú, meabhraíonn sí go bhfuil géarghá le huasghrádú a dhéanamh ar an gcreat idirinstitiúideach maidir le rochtain na Parlaiminte ar fhaisnéis rúnda i réimse CBES.

Ar an mbonn sin, molann AFET go n-áireofaí na gnéithe seo a leanas sa dréacht-tuarascáil:

1. Ní mór na gnéithe thuasluaite maidir leis na sainchumais institiúideacha a shoiléiriú i gceart in Airteagal 32: cé gur prionsabal doshéanta é rialú an tionscnóra, ba cheart an téacs a fhoirmliú níos fearr mar níor cheart forlámhas a bheith aige ar shainchumais an Chonartha. Tá Airteagal 54 den togra neamhiomlán ar an mbealach céanna, ós rud é nach ndéantar tagairt ann do na cearta agus na hoibleagáidí faoi na Conarthaí atá ag institiúid de chuid an Aontais Eorpaigh mar bhonn chun faisnéis rúnaicmithe AE a chomhroinnt.

2. Ba cheart go soiléireofaí sa togra gur cheart go mbeadh rochtain ag Feisirí de Pharlaimint na hEorpa, de bhua a sainordaithe, ar an bhfaisnéis uile is gá de réir an phrionsabail 'ar bhonn riachtanais eolais' chun na cumhachtaí a thugtar dóibh leis na Conarthaí a fheidhmiú. Dá bhrí sin, ba cheart an mhír nua seo a leanas a chur san áireamh sa togra:

   "(mír nua). Ba cheart rochtain a bheith ag comhaltaí institiúidí an Aontais, de bhua a sainordaithe, ar an bhfaisnéis rúnaicmithe AE agus faisnéis neamh-rúnaicmithe uile is gá de réir phrionsabal'ar bhonn riachtanais eolais' agus rialacha imréiteach slándála pearsanra á n-urramú chun na cumhachtaí a thugtar dóibh leis na Conarthaí a fheidhmiú."

3. Ba cheart sásra a bhunú maidir le conas déileáil le cásanna ina ndéantar ró-aicmiú ar an bhfaisnéis, go háirithe i bhfoirm comhairliúchán agus cinneadh críochnaitheach idir an tionscnóir agus faighteoir na faisnéise.

4. Tá an cur isteach eachtrach agus an bhréagaisnéis ina mórchontúirt do phróisis dhaonlathacha an Aontais agus ba cheart d'institiúidí, comhlachtaí, oifigí agus gníomhaireachtaí an Aontais na hacmhainní leordhóthanacha a fháil chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin nua sin. Ba cheart an mhír nua seo a leanas a chur san áireamh sa togra:

   "(mír nua). Agus a gcreat maidir le slándáil doiciméad á fhorbairt agus á chur chun feidhme acu, déanfaidh institiúidí agus comhlachtaí an Aontais sláine phróisis dhaonlathacha an Aontais a choimirciú. Glacfaidh siad, inter alia, forálacha sonracha i nósanna imeachta tairisceana chun srian a chur le baol na trasnaíochta eachtraí ar fheidhmiú na nósanna imeachta sin. Le forálacha den sórt sin, tabharfar aghaidh, ar a laghad, ar bhonneagar slándála a fháil agus a chothabháil, ar ghrinnfhiosrúchán eagraíochtaí tríú páirtí agus ar imréiteach foirne."

5. Ba cheart do Choiste LIBE mar an Coiste freagrach athmhachnamh a dhéanamh i dtaobh an soláthraítear le bunú na catagóire "GNÁTHFHAISNÉIS" (Airteagal 13 den togra) buntáistí leordhóthanacha a bheadh níos treise ná na ceanglais riaracháin breise a d'eascródh as an gcatagóir faisnéise sin a chruthú agus a chur i bhfeidhm agus as idirdhealú a dhéanamh idir í agus faisnéis "LENA hÚSÁID AG AN bPOBAL".

Le dea-mhéin,

David McAllister

IARSCRÍBHINN: DEARBHÚ IONCHUIR

Dearbhaíonn an Cathaoirleach, faoina fhreagracht eisiach, nár chuir sé san áireamh ina thuairim aon ionchur ó ionadaithe leasa a thagann faoi raon feidhme an Chomhaontaithe Idirinstitiúidigh maidir le clár trédhearcachta sainordaitheach[1], ná ó ionadaithe údarás poiblí tríú tíortha, lena n-áirítear a misin taidhleoireachta agus a n-ambasáidí, atá le liostú san Iarscríbhinn seo de bhun Airteagal 8 d'Iarscríbhinn I a ghabhann leis na Rialacha Nós Imeachta.

[1] Comhaontú Idirinstitiúideach an 20 Bealtaine 2021 idir Parlaimint na hEorpa, Comhairle an Aontais Eorpaigh agus an Coimisiún Eorpach maidir le clár trédhearcachta sainordaitheach (IO L 207, 11.6.2021, lch. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).